

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 14 april 1920 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om minskning av antalet ledamöter i riksdagens kamrar.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås, Clason, Strömberg, Schlyter, Johansson i Kälkebo, K. J. Ekman, Thulin, Ljunggren*), von Geijer*), Modig, Vindahl*), Magnusson i Tumhult, Janson i Kungsör, Hallén, Jansson i Edsbäcken, Henrikson, Hansson i Gårda, Leander, Andersson i Igelboda och Persson i Fritorp.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en i andra kammaren väckt motion, nr 20, av herr *Leander*, hemställes, »det riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vad mån medlemsantalet inom riksdagens båda kamrar kan undergå minskning, samt om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen må föranleda».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet anser ej de i förevarande motion framlagda skälen för en eventuell minskning av medlemsantalet inom riksdagens båda kamrar övertygande. Sedan riksdagsmännens antal 1894 fastställdes till 150 i första kammaren och 230 i den andra, har landets folkmängd och jämväl de valberättigades antal betydligt tillväxt. Och även om det närvarande medlemsantalet icke kan sägas vara oundgängligen behövt för riksdagens löpande arbete, torde dess bibehållande vara motiverat ur den synpunkten, att det är av stor vikt, att riksdagen så allsidigt och fullständigt som möjligt avspeglar det väljande folkets stämningar

*Utskottets
yttrande.*

och intressen. Då denna viktiga synpunkt icke kan vara förenlig med en minskning av antalet ledamöter i riksdagens kamrar, finner sig utskottet icke kunna biträda motionärens yrkande.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 april 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservationer:

- 1) av herr *Clason*;
- 2) av herrar *Leander*, *Magnusson* i Tumhult och *Persson* i Fritorp vilka anført:

Enligt en inom utskottets kansli utarbetad översikt ställer sig riksdagsmännens antal i förhållande till invånareantalet i nedannämnda länder på följande sätt.

S t a t	Folk- mängd i mill.	Antal medlemmar i			Antal invånare per medlem i		
		övre kamm.	nedre kamm.	hela repr.	övre kamm.	nedre kamm.	hela repr.
Amerikas Förenta Stater	92.0	96	435	531	958 300	210 400	173 200
Belgien	7.6	120	186	306	63 300	40 000	24 800
Danmark	3.0	72	140	212	41 700	21 400	14 200
Finland	3.3	—	—	200	—	—	16 500
Frankrike	40.0	300	602	902	133 300	66 400	44 300
Grekland	4.8	—	—	332	—	—	14 200
Italien	36.1	383	508	891	94 300	71 100	40 500
Nederländerna	6.3	50	100	150	126 000	63 000	42 000
Norge	2.5	—	—	126	—	—	19 800
Portugal	6.0	71	164	235	84 500	36 600	25 500

S t a t	Folk- mängd i mill.	Antal medlemmar i			Antal invånare per medlem i		
		övre kamm.	nedre kamm.	hela repr.	övre kamm.	nedre kamm.	hela repr.
Rumänien	7.8	120	183	303	65 000	42 600	25 700
Schweiz	3.9	44	189	233	88 600	20 000	16 700
Serbien	4.6	—	—	166	—	—	27 700
Spanien	20.5	320	417	737	64 100	49 200	27 800
Tyska Riket (enl. gamla förf.)	67.8	—	—	397	—	—	170 800
Bayern (d:o)	6.9	70	163	243	98 400	38 000	28 300
Preussen (d:o)	40.2	305	433	738	131 700	92 800	54 400
Sachsen (d:o)	4.8	47	91	138	102 000	52 400	34 800
Württemberg (d:o)	2.4	c:a 30	92	c:a 122	80 000	26 500	20 000
Storbritannien	42.4	}c:a 700	707	c:a 1400	66 000	{ 70 000 43 000 }	} 33 000
Irland	4.4						
Ungern (gamla förf.)	21.2	384	453	837	55 300	46 900	25 400
Österrike (d:o)	29.2	281	516	797	104 100	56 700	36 700
Sverige: 1867	4.1	125	190	315	32 800	21 600	13 000
1896	4.8	150	230	380	32 000	20 900	12 600
1914	5.7	150	230	380	38 000	24 800	15 000

Kursiverad siffra är antingen i författning fixerad eller ock genom särskild lag bestämd att utgöra grunden för representantantalet.

Folkmängdsuppgifterna gälla år 1914.

Såsom av ovanstående översikt framgår, håller sig Sverige med ett större antal riksdagsmän i förhållande till sin folkmängd än de flesta andra länder. Endast Danmark och Grekland ha ett något större antal. Emellertid kan man icke säga, att de stater, som äga ett vida lägre antal representanter i förhållande till sitt invånareantal, vanvårda sina politiska angelägenheter eller att dessa skulle skötas bättre, om de hade flere riksdagsmän. Vi anse alltså, att det ur såväl nyttans som sparsamhetens synpunkt föreligger skäl för att åtminstone anställa en undersökning, huruvida en minskning av riksdagsmännens antal lämpligen skulle kunna äga rum, och ha på grund därav inom utskottet yrkat, att motionen bort tillstyrkas.